

آنتروپیک ملزم به پرداخت غرامت شد

دنیای اقتصاد: دادگاه فدرال آمریکا با تایید نهایی یک توافق تاریخی، راه را برای پرداخت غرامت ۱.۵ میلیارد دلاری توسط شرکت آنتروپیک به نویسندگان و ناشران باز کرد. این پرونده پس از آن شکل گرفت که قاضی ویلیام الساب تشخیص داد آنتروپیک میلیون ها کتاب دارای

چهارشنبه ۲۱ تیر ۱۳۰۵ سال ۲۴ شماره ۶۶۱۲ DOWNA-E-QOTESAD.COM

حق نشر را از سایت های pirated (سایت هایی که کپی رایت را رعایت نمی کنند)، مانند LibGen و Pirate Library Mirror دالود و ذخیره کرده است. الساب در حکم خود دو نکته کلیدی را بیان کرد: آموزش مدل های هوش مصنوعی با کتاب های قانونی «استفاده منصفانه» است، اما دریافت و نگهداری نسخه های دزدی کاملاً غیرقانونی محسوب می شود.

معاون وزیر ارتباطات در «همایش چشم انداز اقتصاد ۱۴۰۵» گروه رسانه‌ای «دنیای اقتصاد» هشدار داد

مارپیچ تورمی اقتصاد دیجیتال

عددها همیشه خبر از رشد نمی دهند، گاهی فقط نشان می دهند که یک سیستم،

پیش از رسیدن به مرز فرسودگی، تا آخرین ظرفیت خود تحت فشار قرار گرفته است. اقتصاد دیجیتال ایران امروز در چنین نقطه ای ایستاده است. سهم این بخش از تولید ناخالص داخلی به بیش از ۷ درصد رسیده، اما همزمان نشانه های دیگری نیز دیده می شود؛ افت سرمایه گذاری در زیرساخت، کاهش ارزش دلاری اپراتورها، فرسودگی شبکه و هشدار نسبت به آینده ای که در آن تقاضا برای خدمات دیجیتال همچنان افزایش می یابد، اما ظرفیت پاسخ گویی به این تقاضا دیگر با همان سرعت رشد نمی کند. همین تناقض، محور اصلی سخنان احسان چیت ساز، معاون سیاستگذاری و برنامه ریزی توسعه فاوا و اقتصاد دیجیتال، وزارت ارتباطات در سخنرانی خود در همایش چشم انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۵ به تحلیل روند رشد اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی پرداخت. ظاهر ماجرا امیدوارکننده به نظر می رسد. بر اساس آخرین برآوردها، سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی کشور تا پایان سال ۱۴۰۳ به حدود ۷.۱۴ درصد رسیده است، عددی که در نگاه نخست از گسترش فعالیت های دیجیتال در اقتصاد ایران حکایت دارد. اما از نگاه سیاستگذاران این حوزه، این تنها بخشی از تصویر است. آن سوی این آمار، روند دیگری جریان دارد؛ روندی که اگر ادامه پیدا کند، می تواند همین رشد را نیز در سال های آینده با چالش روبه رو کند.

چیت ساز در صحبت های خود به این موضوع اشاره داشت که، اگر روند سیاستگذاری کنونی به همین شکل ادامه پیدا کند، در آینده با مارپیچ تورم مواجه خواهیم شد. مارپیچی که تعمیق شکاف دیجیتال را در پی خواهد داشت. موضوعی که در هیچ شرایطی نفی به اکوسیستم اقتصاد دیجیتال کشور نمی رساند.

چیت ساز معتقد است آنچه طی سال های اخیر بزرگ تر شده، بیش از آنکه «هسته اقتصاد دیجیتال» باشد، لایه خدمات و اقتصاد پلتفرمی است؛ بخشی که بر زیرساخت های ارتباطی موجود سوار شده و از آنها بیش از گذشته بهره می گیرد. در مقابل، هسته اقتصاد دیجیتال که شامل شبکه های ارتباطی، فناوری اطلاعات و زیرساخت های اصلی این زیست بوم است، متناسب با رشد تقاضا توسعه پیدا نکرده و به تدریج از وزن آن کاسته شده است. به تعبیر او، رشد امروز اقتصاد دیجیتال بیش از آنکه حاصل ایجاد ظرفیت های جدید باشد، نتیجه استفاده فشرده تر از ظرفیت هایی است که سال ها قبل ایجاد شده اند؛ وضعیتی که دیر یا زود خود را در کیفیت خدمات و توان توسعه این بخش نشان خواهد داد.

به اعتقاد او، ریشه این شکاف را باید در اقتصاد زیرساخت جست و جو کرد. سیاست های تعرفه ای و قیمت گذاری دستوری، طی سال های گذشته بازده سرمایه گذاری در بخش ارتباطات را کاهش داده و انگیزه توسعه شبکه را تضعیف کرده است. در شرایطی که هزینه تامین تجهیزات و توسعه زیرساخت ها به واسطه وابستگی به بازارهای جهانی به شکل محسوسی افزایش یافته، بازگشت سرمایه برای اپراتورها و سرمایه گذاران دشوارتر از گذشته شده است؛ وضعیتی که به گفته چیت ساز، توسعه هسته اقتصاد دیجیتال را با مانعی جدی روبه رو کرده است.

اقتصادی که روی شانه های زیرساخت فرسوده ایستاده است چیت ساز برای توضیح پیامد این سیاست ها، به نمونه ای اشاره می کند که از نگاه او تصویری روشن از وضعیت سرمایه گذاری در این

در همایش «دنیای اقتصاد» مطرح شد

سوپراپلیکیشن ها نیازمند زیرساخت

به گفته او، تکمیل زنجیره پرداخت، اعتبار، تسهیلات و سایر خدمات مالی، حلقه ای است که بسیاری از پلتفرم های بزرگ جهان برای افزایش ماندگاری کاربران به آن روی آورده اند. رحمانی نیا با اشاره به مدل توسعه اکوسیستم های دیجیتال اظهار کرد: هرچه تعداد کاربران یک پلتفرم افزایش پیدا می کند، نیاز به توسعه زیرساخت ها و اضافه شدن سرویس های جدید نیز بیشتر می شود. به گفته وی، ممکن است یک پلتفرم فعالیت خود را از حمل و نقل آغاز کند، سپس وارد حوزه خرده فروشی، سوپرمارکت آنلاین و خدمات مالی شود تا کاربر بتواند بخش عمده نیازهای روزمره خود را

سیلیکون ولی درباره «کمونیسم هوش مصنوعی» هشدار می دهد

دوراهی متن باز یا بسته؟

دنیای اقتصاد: هر از گاهی، یک شرکت چینی مدل هوش مصنوعی جدیدی منتشر می کند و آمریکایی ها را وحشت زده می کند. این همان چیزی است که هفته گذشته زمانی که هوش مصنوعی مون شات چین Kimi K3 را معرفی کرد، اتفاق افتاد که تعدادی از معیارهای قابل توجه را شکست. بر اساس بسیاری از حساب ها، Kimi K3 با برخی از مدل های پیشرو ایالات متحده با کسری از هزینه رقیابت می کند. به گزارش وبگاه بیزنس اینسایدر، این مدل جدید، دور دیگری از وحشت را برانگیخت که چین در رقابت برای به دست گرفتن بازار هوش مصنوعی، در حال نزدیک شدن به آمریکا است. هر چند که انهامانسی مننی بر اینکه چینی ها مدل های خود را بر اساس کارهایی که قبلاً توسط آنتروپیک، اوپن ای آی و گوگل انجام شده است، آموزش می دهند، وجود دارد. این تنش به طور فزاینده ای به یک شکاف استراتژیک مشخص بین دو کشور خلاصه می شود؛ چینی ها مدل های متن باز یا آزاد را پذیرفته اند، در حالی که ایالات متحده عمدتاً بسته باقی مانده است.

بحث بر سر مدل های باز یا بسته آخر هفته، پس از آنکه یکی از مدیران اجرایی اوپن ای آی و کنشی طولانی به Kimi K3 منتشر کرد، بحثی در ایکن در گرفت. دین بال، مشاور ارشد سابق هوش مصنوعی دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا که به تاریکی رئیس بخش استراتژی اوپن ای آی شده است، در ایکس نوشت: «من شخصا تعجب می کنم که دولت چین با وجود خطرات بالقوه، همچنان به مدل هایی با این کیفیت اجازه می دهد که متن باز باشند.» او گفت که استراتژی وزن باز منجر به «کمونیسم هوش مصنوعی» کامل خواهد شد و مدل های ساز می توانند «کاهش دهنده سرعت» باشند زیرا «مانع از سرمایه گذاری هوش مصنوعی می شوند». با این حال، چیزی که واقعا باعث شروع

این گفت و گو شد این بود؛ او نوشت، «حس می زنم دولت ترامپ در برهه ای متوجه خواهد شد که بهترین استراتژی آنها در اینجا ایجاد مقایز زیادی ریسک نظارتی پیرامون استفاده از مدل های چینی با وزن آزاد خواهد بود.» بال اظهار کرد که ایجاد ترس، عدم اطمینان و شک - با FUD برای کسانی که در جریان هستند - در فرآیند نظارتی باعث می شود که اکثر شرکت های آمریکایی از استفاده از مدل های باز خود داری کنند. او بعداً توضیح داد که این چنینی او بوده، نه یک توصیه، و او از متن باز زمانی که هوش مصنوعی خیلی خطرناک شود، حمایت می کند، که به گفته او «روز غم انگیزی» خواهد بود.

واکنش سریع و گسترده بود. ایجاد سردرگمی نظارتی در حمایت از آزمایشگاه های هوش مصنوعی آمریکایی بسیار شبیه به «باری رسانی نظارتی» به نظر می رسد. این زمانی است که سازمان های دولتی وظیفه تنظیم یک صنعت را بر عهده دارند و اغلب به توصیه خود افراد داخلی صنعت، قوانینی را برای حمایت از آن طراحی می کنند. آنتروپیک و اوپن ای آی اظهار کرده اند که مدل های آنها برای باز بودن بیش از حد قدرتمند هستند - انجام این کار خطرناک خواهد بود و به هر کسی اجازه می دهد تا ابزارهای خود را برای هر هدفی، با نظارت کم، به کار گیرد. یک سیستم بسته، دسترسی و قیمت گذاری را به ساندزه می دهد، آزمایشگاه ها هشدار داده اند که مدل های وزن باز که از چین خارج می شوند، تهدیدی برای امنیت ملی و کسب و کارهای آنها هستند. دیوید ساکس، سرمایه گذار خطر پذیر پیش از انتقال به ریاست مشترک شورای مشاوران علم و فناوری رئیس جمهور در ماه مارس، به عنوان اولین مشاور ارشد هوش مصنوعی و ارزهای دیجیتال ترامپ خدمت می کرد، گفت که «تبدیل عدم قطعیت نظارتی به سلاح» کاملاً غیرقابل قبول است. او در پاسخ به پست بال در ایکس نوشت: «ما در یک نقطه عطف حیاتی ایستاده ایم. ما باید آن را به سمت هوش مصنوعی قرار داریم. آزمایشگاه های بسته پیشرو، که از قبل از نظر درآمد مدل هوش مصنوعی یک دو قطبی بوده اند، می خواهند دولت، رقابت منبع باز آنها را از بین ببرد.» این «دو قطبی» به اوپن ای آی و آنتروپیک اشاره دارد. آنها کارت های خود را روی میز گذاشته اند. وقت آن است که بقیه سیلیکون ولی - اکثریت قریب به اتفاق کسانی که هنوز برای رقابت آزاد ارزش قائل هستند - نیز همین کار را انجام دهند.»

چامات با لیاپیتینا، مجری یادگست «همه چیز» ساکس و از سرمایه گذاران خطرپذیر، نیز به همین اندازه صریح بود. او در ایکس نوشت: «آینده متن باز است. ما باید آن را بپذیریم و با آن کنار بیاییم.» سهیل دوشی، مهندس نرم افزار و کارآفرین برجسته، گفت که آزمایشگاه های هوش مصنوعی آمریکا محصولات خود را بر اساس «داده های شریب آموزش می دهند و یک سنت هم نمی پروراند.» او در ایکس نوشت: «هرگونه تلاش برای قانونی که خواستار ممنوعیت مدل های وزن باز به نام «قطب» شود، کاملاً مزخرف است. این مبارزه ای علیه نوآوری آینده آمریکا است.»

دیجیتال رشد نخواهد کرد. پیامد چنین شرايطی، افزایش تمرکز فعالیت های دیجیتال در تهران، تشدید فاصله استان ها، ادامه مهاجرت نیروی انسانی متخصص و افت تدریجی کیفیت شبکه خواهد بود؛ روندی که می تواند توان رقابت اقتصاد دیجیتال ایران را در سال های آینده کاهش دهد.

تصمیم هایی که نباید به تعویق بیفتد

چیت ساز در کنار ترسیم سناریوهای مختلف، از مجموعه ای از اقداماتی سخن گفت که به اعتقاد او، فارغ از اینکه اقتصاد دیجیتال ایران در کدام مسیر حرکت کند، نباید به تاخیر بیفتند. بازسازی زیرساخت های ارتباطی، اصلاح مدل اقتصادی اپراتورها، توسعه شبکه فیبر نوری و نسل پنجم ارتباطات، سرمایه گذاری در مراکز داده و تقویت ارتباط با اکوسیستم جهانی فناوری، از جمله اقداماتی است که او از آنها با عنوان «تصمیم های بدون پشیمانی» یاد کرد؛ اقداماتی که حتی در بدبینانه ترین سناریوها نیز می توانند از عمیق تر شدن شکاف زیرساختی جلوگیری کنند. او همچنین بر نقش شرکت های کوچک و متوسط تأکید کرد و گفت، «بخش مهمی از ظرفیت نوآوری اقتصاد دیجیتال در همین کسب و کارها شکل می گیرد، اما ادامه نااطمینانی، کاهش سرمایه گذاری و دشواری شدن دسترسی به منابع مالی، بیش از همه همین بخش را تحت فشار قرار خواهد داد.» به باور او، آینده اقتصاد دیجیتال تنها به توسعه چند پلتفرم بزرگ وابسته نیست، بلکه به توان اکوسیستم برای حفظ جریان نوآوری، جذب سرمایه و نگاه داشتن نیروی انسانی متخصص گره خورده است.

مساله فقط اینترنت نیست

اگر یک دهه پیش، توسعه اقتصاد دیجیتال بیشتر با افزایش تعداد کاربران اینترنت با ضرب نفوذ تلفن همراه سنجهیده می شد، امروز معیارها تغییر کرده اند. رقابت کشورها بر سر ظرفیت پردازش، مراکز داده، شبکه های پرسرعت، هوش مصنوعی و توان تبدیل فناوری به پهنوری اقتصاد است. در چنین شرایطی، هشدار مطرح شده در این نشست نیز بیش از آنکه درباره گشای اینترنت باشد، درباره توان رقابت اقتصاد ایران در سال های آینده است؛ اینکه آیا زیرساخت های ارتباطی می توانند باز موج تازه تحول دیجیتال را بر دوش بکشند یا نه. این همان پرسشی است که تقریباً همه بخشی های سخنان چیت ساز، از وضعیت اپراتورها تا آینده صنعتی، به آن بازمی گردد. اقتصاد دیجیتال ایران امروز با کمبود تقاضا روبه رو نیست. میلیون ها کاربر، هزاران کسب و کار آنلاین و موج فزاینده استفاده از خدمات دیجیتال نشان می دهد این بخش همچنان یکی از پویاترین بخش های اقتصاد کشور است. آنچه محل مناقشه است، توان زیرساخت برای همراهی با این رشد است. اگر هسته اقتصاد دیجیتال همچنان از سرمایه گذاری محروم بماند، رشد امروز می تواند به جای آنکه سکوی پرتاب اقتصاد آینده باشد، به مصرف تدریجی ظرفیت های تبدیل شود که سال ها برای ایجاد آنها هزینه شده است. شاید مهم ترین پیام این نشست نیز همین باشد؛ اینکه آینده اقتصاد دیجیتال نه در تعداد کاربران، نه در ارزش پلتفرم ها و نه حتی در سهم هفت درصدی آن از تولید ناخالص داخلی، بلکه در تصمیم هایی رقم خواهد خورد که امروز برای نوسازی زیرساخت، بازگرداندن انگیزه سرمایه گذاری و آماده سازی کشور برای موج بعدی تحول دیجیتال گرفته می شود.

شکل گیری سوپراپلیکیشن ها بیش از هر چیز به وضعیت زیرساخت های هر کشور وابسته است. وی توضیح داد: در کشورهایی که برخی زیرساخت های پایه هنوز به بلوغ نرسیده اند، سوپراپلیکیشن ها تلاش می کنند این خلأها را جبران کنند و خدمات مختلف را در یک بستر واحد کنار هم

قرار دهند. طباطبایی با اشاره به تجربه کشورهای مختلف افزود: توسعه سوپراپلیکیشن ها می تواند دو مسیر متفاوت داشته باشد؛ نخست اینکه یک شرکت صرفاً سرویس خود را گسترش دهد و دوم اینکه بستری برای حضور و ارائه خدمات سایر کسب و کارها ایجاد کند. به گفته وی، ظرفیت بازار خدمات خارج از شرکت مادر بسیار بزرگ است و همکاری میان بازیگران مختلف می تواند ارزش بیشتری برای کاربران ایجاد کند.

طباطبایی با اشاره به مشارکت دیجی کالا در تدوین برخی پیش نویس ها و آیین نامه ها گفت: حضور فعال کسب و کارها در فرآیند قانون گذاری می تواند به تدوین مقررات متناسب تر با واقعیت های بازار کمک کند. وی افزود: مشارکت دادن شرکت های فعال در فرآیند تدوین مقررات می تواند به تصویب قوانینی منجر شود که هم قابلیت اجرا داشته باشند و هم مانع برای توسعه نوآوری ایجاد نکنند. او همچنین خواستار تقویت اعتماد میان حاکمیت و فعالان اقتصاد دیجیتال و کاهش نگاه امنیتی به این حوزه شد.

مقررات باید متناسب با مدل فعالیت پلتفرم ها تدوین شود

سعيد علی عسگری، مدیرعامل شرکت میلی، با اشاره به روند تحول اقتصاد دیجیتال گفت: توسعه این حوزه در سال های گذشته از ایجاد زیرساخت های ارتباطی آغاز شده، اما اکنون وارد مرحله ای شده است که دسترسی به خدمات، اعتبار و دارایی های دیجیتال اهمیت بیشتری نسبت به گذشته پیدا کرده است.

سوپراپلیکیشن ها زمانی شکلی می گیرند که زیرساخت ها کامل نیست

مسعود طباطبایی، مدیرعامل دیجی کالا، در ادامه این نشست با نگاهی متفاوت به موضوع گفت: